DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

8. juli 1999 *

I sag C-215/98,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Maria Condou-Durande, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Den Hellenske Republik ved kommitteret Ekaterini Samoni-Rantou og sekretær Nana Dafniou, begge Sekretariatet for EF-ret, Udenrigsministeriet, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg på Grækenlands Ambassade, 117, Val Sainte-Croix,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det fastslås, at Den Hellenske Republik har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler den i henhold til Rådets direktiv 91/157/EØF af 18. marts 1991 om batterier og akkumulatorer, der indeholder farlige stoffer

* Processprog: græsk.

(EFT L 78, s. 38), idet den ikke inden for den fastsatte frist har udarbejdet og givet meddelelse om de programmer, der er omhandlet i direktivets artikel 6,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.-P. Puissochet, og dommerne P. Jann, C. Gulmann (refererende dommer), D.A.O. Edward og L. Sevón,

generaladvokat: F.G. Jacobs
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 29. april 1999,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 10. juni 1998 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af EF-traktatens artikel 169 (nu artikel 226 EF) anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Den Hellenske Republik har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler den i henhold

til EF-traktaten og Rådets direktiv 91/157/EØF af 18. marts 1991 om batterier og akkumulatorer, der indeholder farlige stoffer (EFT L 78, s. 38, herefter »direktivet«), idet den ikke inden for den fastsatte frist har udarbejdet og givet meddelelse om de programmer, der er omhandlet i direktivets artikel 6.

2 I direktivets artikel 1 bestemmes det, at »formålet med dette direktiv er at gennemføre en indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om nyttiggørelse og kontrolleret bortskaffelse af brugte batterier og akkumulatorer, der indeholder farlige stoffer som anført i bilag I«.

3 I direktivets artikel 6 bestemmes det:

»Medlemsstaterne udarbejder programmer med henblik på følgende mål:

— mindskelse af tungmetalindholdet i batterier og akkumulatorer

— fremme af markedsføring af batterier og akkumulatorer, der indeholder mindre mængder af farlige stoffer, og/eller som indeholder mindre forurenende stoffer

— gradvis nedbringelse af mængden af brugte batterier og akkumulatorer henhørende under bilag I i husholdningsaffald

— fremme af forskning vedrørende nedbringelse af indholdet af farlige stoffer, anvendelse af mindre forurenende erstatningsstoffer i batterier og akkumulatorer samt vedrørende mulighederne for genanvendelse

— særskilt bortskaffelse af brugte batterier og akkumulatorer henhørende under bilag I.

Programmerne udarbejdes første gang for en periode på fire år, der begynder den 18. marts 1993. De meddeles Kommissionen senest den 17. september 1992.

Programmerne kontrolleres og ajourføres regelmæssigt og mindst hvert fjerde år under hensyntagen til den tekniske udvikling og de økonomiske og miljømæssige forhold. De ændrede programmer meddeles i god tid til Kommissionen.«

4 Da Kommissionen ikke havde modtaget nogen meddelelse fra Den Hellenske Republik vedrørende de i direktivets artikel 6 omhandlede programmer, og da den ikke sad inde med andre oplysninger, hvoraf den kunne slutte, at Den Hellenske Republik havde overholdt denne forpligtelse, opfordrede Kommissionen den 8. november 1995 den græske regering til inden for en frist på to måneder at fremsætte sine bemærkninger vedrørende traktatbruddet.

5 Som svar på denne åbningsskrivelse gav den græske regering ved skrivelse af 11. marts 1996 Kommissionen meddelelse om en ministeriel bekendtgørelse, som i artikel 5, stk. 3, bestemte, at de i direktivets artikel 6 omhandlede programmer inden den 18. marts 1997 ville blive udarbejdet af et udvalg, der var nedsat specielt med henblik herpå. Kommissionen fandt ikke dette svar tilfredsstillende, for så vidt som de omhandlede programmer efter direktivets artikel 6 skulle have været meddelt Kommissionen senest den 17. september 1992.

6 Efter en ny brevveksling, som Kommissionen heller ikke fandt tilfredsstillende, sendte den den 25. april 1997 i medfør af traktatens artikel 169 den græske regering en begrundet udtalelse, hvori den dels anførte, at Den Hellenske Republik ikke havde overholdt de forpligtelser, der påhvilede den i henhold til direktivet, idet den ikke inden for den fastsatte frist havde udarbejdet og givet meddelelse om de programmer, der er omhandlet i direktivets artikel 6, dels opfordrede Den Hellenske Republik til at træffe de foranstaltninger, der var nødvendige for at rette sig efter den begrundede udtalelse inden for en frist på to måneder efter meddelelsen heraf.

7 Den græske regering anførte i sit svar af 15. december 1997, at Ministeriet for Miljø, Fysisk Planlægning og Offentlige Arbejder havde bestilt en undersøgelse af seks måneders varighed med det formål at indsamle oplysninger og forslag til ministeriet i forbindelse med indførelsen af de i direktivets artikel 6 omhandlede programmer.

8 Da det efter Kommissionens opfattelse fremgik af de græske myndigheders svar, at de nævnte programmer kun var på et forberedende stadium, besluttede den at anlægge den foreliggende sag.

9 Den græske regering har anført, at der i forbindelse med forslagene til programmerne og i medfør af direktivets artikel 6, således som det er inkorporeret i den nationale lovgivning ved ministeriel bekendtgørelse, er gennemført en undersøgelse om »behandling af batterier og akkumulatorer, der indeholder farlige stoffer«, som i juni 1998 er sendt til Ministeriet for Miljø, Fysisk Planlægning og Offentlige Arbejder, for at det kunne føre resultaterne af undersøgelsen ud i livet. Undersøgelsen indeholder dels en beskrivelse af den aktuelle situation i Grækenland på dette område, dels en angivelse af de mål, der er knyttet til iværksættelsen af de i direktivets artikel 6 omhandlede programmer.

10 Den græske regering har desuden anført, at et lovforslag med titlen »Foranstaltninger til og regler for en ny forvaltning af emballage og andre produkter« er sendt til Kommissionen til godkendelse. Herved indføres de første bestemmelser i

græsk lovgivning dels om vedtagelse af programmer for forvaltning af batterier og akkumulatorer, dels om integreringen af programmerne i den »nye forvaltningsordning« — hvis anvendelsesområde er mere generelt — når forvaltningsorganet er oprettet. Vedtagelsen af de omhandlede programmer og den faktiske oprettelse af det pågældende organ er direkte afhængig af, at dette lovforslag godkendes af Kommissionen.

11 Den græske regering er derfor af den opfattelse, at den har gjort og fortsat gør sig alle mulige anstrengelser for at få virkeliggørelsen af de i direktivets artikel 6 omhandlede programmer til at skride frem, så de kan blive anvendt fuldt ud.

12 Kommissionen har ikke bestridt, at de græske myndigheder har gjort sig anstrengelser for at fremskynde de programmer, der kræves i henhold til direktivets artikel 6, eller at den omhandlede undersøgelse har bidraget til planlægningen og iværksættelsen af de nævnte programmer. Den har imidlertid anført, at formålet med undersøgelsen er at give Ministeriet for Miljø, Fysisk Planlægning og Offentlige Arbejder oplysninger og fremsætte forslag til gennemførelse af de i direktivet omhandlede programmer. Efter en gennemgang af den foreliggende situation munder undersøgelsen ud i visse konklusioner og forslag med henblik på at skabe rammerne for forvaltningen af batterier og akkumulatorer, der indeholder farlige stoffer, for at muliggøre en god forvaltning gennem et kompetent kontrolorgan. Kommissionen har imidlertid anført, at da forslagene i undersøgelsen endnu ikke er vedtaget, kan undersøgelsen kun anses for et forberedende stadium i udarbejdelsen af de i direktivets artikel 6 omhandlede programmer.

13 Indledningsvis må det konstateres, at direktivets artikel 6 for at nå målene med direktivet pålægger medlemsstaterne at udarbejde programmer og dernæst at kontrollere og ajourføre dem regelmæssigt.

14 Det står fast, at de foranstaltninger, Den Hellenske Republik har truffet, ikke er tilstrækkelige til at nå det resultat, der er omhandlet i direktivets artikel 6, nemlig at de omhandlede programmer faktisk udarbejdes. Undersøgelsen og det lovforslag, den græske regering har påberåbt sig, opregner nemlig blot en række programmer, som er egnede til at iværksættes.

15 Desuden bemærkes, at den græske regering ikke til sit forsvar kan gøre gældende, at den fortsat gør sig alle mulige anstrengelser for at iværksætte programmerne. Som generaladvokaten har understreget i punkt 16 i forslaget til afgørelse, stilles der nemlig under en sag i henhold til traktatens artikel 169 alene krav om, at det objektivt fastslås, at en medlemsstat ikke har overholdt sin forpligtelse, og ikke om, at det bevises, at der på en eller anden måde fra vedkommende medlemsstats side er udvist langsommelighed eller uvilje (jf. dom af 1.3.1983, sag 301/81, Kommissionen mod Belgien, Sml. s. 467, præmis 8).

16 Det må derfor fastslås, at Den Hellenske Republik har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler den i henhold til direktivets artikel 6, idet den ikke inden for den fastsatte frist har udarbejdet de i den nævnte artikel omhandlede programmer.

Sagens omkostninger

17 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Den Hellenske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Den Hellenske Republik har tabt sagen, bør det pålægges den at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

1) **Den Hellenske Republik har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler den i henhold til artikel 6 i Rådets direktiv 91/157/EØF af 18. marts 1991 om batterier og akkumulatorer, der indeholder farlige stoffer, idet den ikke inden for den fastsatte frist har udarbejdet de i denne artikel omhandlede programmer.**

2) **Den Hellenske Republik betaler sagens omkostninger.**

Puissochet Jann Gulmann

Edward Sevón

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 8. juli 1999.

R. Grass J.-P. Puissochet

Justitssekretær Formand for Femte Afdeling